EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.11.2024
COM(2024) 528 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOBi 2023. aasta tegevuse kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOBi 2023. aasta tegevuse kohta

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Liit võttis 28. aprillil 2021 vastu ühtse turu programmi,[1] et toetada ja tugevdada ühtse turu juhtimist ajavahemikus 2021–2027 kokku 4,21 miljardi euroga. Ühtse turu programmi määruses on standardimisprotsesside jaoks ette nähtud eelarvelised vahendid summas 220,5 miljonit eurot, millest 61 miljonit eurot eraldatakse selleks, et toetada kvaliteetsete rahvusvaheliste finantsaruandlus- ja mittefinantsaruandlus- ning auditistandardite väljatöötamist ja hõlbustada nende integreerimist liidu õigusesse.

Ühtse turu programmi raames annab komisjon igal aastal toetust[2] rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite sihtasutusele (IFRSi sihtasutus) rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRSi raamatupidamisstandardid) väljatöötamiseks, Euroopa finantsaruandluse nõuanderühmale (EFRAG) ja avaliku huvi järelevalve nõukogule (PIOB). Neil organisatsioonidel on oluline roll selles, et tagada äriühingute aruannetes finants- ja kestlikkusteabe kvaliteet, usaldusväärsus ja kättesaadavus. Käesolevas aruandes tehakse kokkuvõte nende tegevusest 2023. aastal,[3] välja arvatud IFRSi sihtasutuse tegevusest kestlikkusaruandluse valdkonnas, sest seda ei (kaas)rahastata ELi toetusest.

2. IFRSI SIHTASUTUS

2.1. JUHTIMINE

IFRSi sihtasutus on mittetulundusühendus, mis asutati eesmärgiga töötada välja kvaliteetsete, arusaadavate, täitmisele kuuluvate ja ülemaailmselt tunnustatud raamatupidamisstandardite ja kestlikkusteabe avalikustamise standardite ühtne komplekt ning edendada ja hõlbustada nende standardite kasutamist.

IFRSi sihtasutuse juures tegutsevad Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB), mis vastutab IFRSi raamatupidamisstandardite väljatöötamise eest, ning Rahvusvaheline Kestlikkusstandardite Nõukogu (ISSB), mis asutati novembris 2021, et töötada välja IFRSi kestlikkusteabe avalikustamise standardid.

Järelevalvenõukogu, mille liige komisjon on, tugevdab IFRSi sihtasutuse avaliku huvi järelevalve funktsiooni ning edendab IFRSi ja ISSB standardite kui kvaliteetsete ülemaailmsete raamatupidamisstandardite ja kestlikkusteabe avalikustamise standardite jätkuvat väljatöötamist.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1606/2002[4] (rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta) (edaspidi „IASi määrus“) kohaselt võib

[1] Määrus (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu ja ettevõtjate konkurentsivõime programm (ELT L 153, 3.5.2021, lk 1–47).

[2] Varem anti toetusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 258/2014 (millega luuakse liidu programm, toetamaks teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas aastatel 2014–2020, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 716/2009/EÜ (ELT L 105, 8.4.2014, lk 1)) alusel.

[3] Määruse (EL)2021/690 artikli 18 lõike 3 kohaselt avaldab komisjon igal aastal aruande.

[4] EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1.

komisjon kinnitada uued või muudetud IFRSi raamatupidamisstandardid, võttes arvesse EFRAGi kinnitamisnõuannet. Arvestades IFRSi raamatupidamisstandardite majanduslikku tähtsust, annab komisjon IFRSi sihtasutusele IFRSi raamatupidamisstandardite väljatöötamiseks rahalist toetust.

IFRSi sihtasutust juhib 22-liikmeline kuratoorium, kes ühiselt vastutab IASB ja ISSB üldise järelevalve ning nende liikmete ametisse nimetamise eest. Kuraatorid määratakse geograafilise jaotuse alusel ja saada tuleb järelevalvenõukogu heakskiit.

Nii IASB-l kui ka ISSB-l on 14 liiget, kes on pärit eri riikidest ja erineva ametialase taustaga, mis hõlmab muuhulgas akadeemilisi ringkondi, raamatupidamist, kestlikkust, investeeringuid, koostajaid, turu- või finantsregulatsiooni ja standardite kehtestamist. IASB ja ISSB liikmed nimetatakse ametisse viieks aastaks ja neid võib üks kord ametisse tagasi nimetada. IASB esimees on Andreas Barckow ja ISSB esimees on Emmanuel Faber.

Kuraatorid nimetavad ametisse ka rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee 14 liiget, kelle ülesanne on tõlgendada IFRSi raamatupidamisstandardite kohaldamist ja anda juhtnööre finantsaruandluse küsimustes, ning IFRSi nõuandekogu liikmed.

2.2 TEGEVUS

2.2.1. STANDARDITE KEHTESTAMINE

2023. aasta mais avaldas IASB mitu IAS 12 *Tulumaks* muudatust. Muudatustega kehtestati ajutine raamatupidamisarvestuslik erand edasilükkunud tulumaksu suhtes, mis tuleneb OECD teise samba näidiseeskirjade rakendamisest, samuti mõjutatud äriühingutele suunatud avalikustamisnõuded.

2023. aasta mais avaldas IASB ka IAS 7 *Rahavoogude aruanne* ja IFRS 7 *Finantsinstrumendid: avalikustatav teave* muudatused. Muudatustega kehtestati äriühingu tarnijaga sõlmitud rahastamiskokkuleppeid käsitlevad avalikustamise nõuded.

2023. aasta augustis avaldas IASB IAS 21 *Valuutakursside muutuste mõjud* muudatused, millega määratakse kindlaks, millisel juhul on valuuta teise valuuta vastu vahetatav, ja kui ei ole, siis kuidas äriühing määrab kindlaks kohaldatava vahetuskursi, ning teave, mida äriühing peab avalikustama, kui valuuta ei ole vahetatav.

Ka ajakohastas IFRSi sihtasutus IFRSi taksonoomiat, et võtta arvesse uute standardite ja muudatuste mõju.[5]

Täielik ülevaade standardite kehtestamisega seotud tegevusest, sealhulgas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee tööst, on kättesaadav IFRSi sihtasutuse veebisaidil[6].

[5] Euroopa Liidult saadud rahaliste vahenditega toetatakse ka IFRSi taksonoomia õigeaegset ajakohastamist ning see on omakorda aluseks Euroopa ühtsele elektroonilisele aruandlusvormingule.

[6] IFRSi sihtasutuse tööplaan: https://www.ifrs.org/projects/work-plan/; lõpetatud projektid: https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/.

2.2.2. PROJEKTID

2023. aasta märtsis avaldas IASB standardi muutmise projekti *Finantsinstrumentide liigitamise ja mõõtmise muudatused*, milles käsitletakse konkreetseid liigitamise ja mõõtmise nõudeid, sealhulgas neid, mis võivad mõjutada keskkonna, sotsiaalse ja juhtimisega seotud finantsvara raamatupidamist. Need muudatused on IFRS 9 *Finantsinstrumendid – liigitamine ja mõõtmine* rakendamisjärgse läbivaatamise järelmeede. IASB andis muudatused välja 30. mail 2024.

2023. aasta mais esitas IASB teabenõude IFRS 9 *Finantsinstrumendid – väärtuse langus* rakendamisjärgse läbivaatamise kohta, et küsida sidusrühmade seisukohti selles loetletud väärtuse languse nõuete ja asjaomase avalikustatava teabe kohta.

2023. aasta juunis esitas IASB teabenõude IFRS 15 *Kliendilepingutest saadav müügitulu* rakendamisjärgse läbivaatamise kohta, et küsida sidusrühmade seisukohti selles loetletud nõuete kohta.

2023. aasta juulis otsustas IASB muuta IFRS 9, et kajastada paremini energiaostulepingute mõju finantsaruannetele, sest äriühingud sõlmivad taastuvenergia hankimiseks energiaostulepinguid järjest sagedamini. Energiaostulepingud on ka oluline osa Euroopa äriühingute võetud kohustusest leevendada kliimamuutuste mõju ning vähendada oma tootmisprotsesside ja toodete CO_2 heidet. IASB avaldas energiaostulepingu standardi muutmise projekti 8. mail 2024.

2023. aasta septembris avaldas IASB standardi muutmise projekti *IFRSide iga-aastased edasiarendused – 11. köide*, millega soovitakse selgitada eri IFRSi raamatupidamisstandardite sõnastust või parandada IFRSi raamatupidamisstandardites sisalduvate nõuete suhteliselt vähetähtsaid soovimatuid tagajärgi ning nendesse jäänud hooletusi või vastuolusid. IASB esitas lõplikud muudatused 18. juulil 2024.

2023. aasta novembris avaldas IASB standardi muutmise projekti *Omakapitali tunnustega finantsinstrumendid*, milles selgitatakse, kuidas äriühing peaks eristama võlainstrumente oma emiteeritavast omakapitaliinstrumendist.

IASB viis 2023. aastal ka lõpule projektide *Põhiaruanded* ja *Avaliku aruandekohustuseta tütarettevõtjad: avalikustatav teave* arutelud ning kavatseb avaldada 2024. aastal kaks uut IFRSi raamatupidamisstandardit: IFRS 18 *Finantsaruannete esitamine ja neis avalikustatav teave* ja IFRS 19 *Avaliku aruandekohustuseta tütarettevõtjad: avalikustatav teave*.

Projektide täielik ülevaade on kättesaadav IFRSi sihtasutuse veebisaidil[7].

2.3. LÄBIPAISTVUS JA ARUANDEKOHUSTUS

2.3.1. LÄBIPAISTVUSEESKIRJAD

Kõik IASB ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee koosolekud on üldsusele avatud. Koosolekute päevakorrad avaldatakse eelnevalt ja koosolekuid endid saab

[7] IFRSi sihtasutuse tööplaan: https://www.ifrs.org/projects/work-plan/; lõpetatud projektid: https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/.

jälgida internetis. Lisaks avaldab IASB oma veebisaidil teabe sidusrühmadega kord kvartalis toimunud kohtumiste kohta[8].

2.3.2. SIDUSRÜHMADE ESINDATUS

IFRSi sihtasutuse põhikirja kohaselt tuleb kuus kuraatorit ametisse nimetada Euroopast, samuti Ameerikast ning Aasiast ja Okeaaniast, lisaks üks kuraator Aafrikast ja kolm kuraatorit mis tahes piirkonnast, tingimusel et säilitatakse üleüldine geograafiline tasakaal. Samamoodi tuleb IASB juhatuse liikmeks nimetamise kriteeriumide kohaselt nimetada igast piirkonnast neli liiget, Aafrikast üks liige ja mis tahes piirkonnast üks liige.

31. detsembril 2023 kuulus IFRSi nõuandekogusse 51 organisatsiooni, sealhulgas Euroopa Keskpank (EKP), Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) ja EFRAG. Komisjon osaleb vaatlejana.

2.3.3. HUVIDE KONFLIKTI VÄLTIMINE

IFRSi sihtasutuse kuratooriumi liikmed nimetatakse ametisse kolmeaastaseks ametiajaks, mida saab üks kord pikendada, ja nad peavad võtma kohustuse tegutseda avalikes huvides. Põhimõtteliselt ei tohi kuraator ja järelevalvenõukogu liige töötada samas organisatsioonis.

Kõik IASB liikmed on täistööajaga ja peavad katkestama kõik töösuhted ja sidemed, mis võivad mõjutada nende sõltumatust. Lähetamised ega õigus endise tööandja juurde naasta ei ole lubatud.

2.3.4. RAHASTUSE JAOTUS

2023. aastal sai IFRSi sihtasutus komisjonilt IASBga seotud tegevuseks 3,05 miljonit eurot toetust, mis moodustab 16,4 % tema IASBga seotud tegevuseks saadud maksetest. Komisjon oli endiselt suurim toetaja, kuigi komisjoni ja liikmesriikide eraldatud rahaliste vahendite suhteline osakaal vähenes võrreldes 2022. aastaga (34,4 %-lt 32,0 %-le).

IASBga seotud tegevuseks antud rahastuse jaotus peamiste geograafiliste piirkondade ja rahvusvaheliste raamatupidamisvõrgustike kaupa näitab, et EL ja selle liikmesriigid andsid kogutoetusest 32,0 %, Aasia ja Okeaania 35,6 %, rahvusvahelised raamatupidamisvõrgustikud 15,5 %, Ameerika 5,7 %, Aafrika 0,8 % ja teised 10,3 %.

IFRSi sihtasutusele IASBga seotud tegevuseks tehtavate maksete kahanemine, mida on täheldatud viimasel aastatel, jätkus ka 2023. aastal. Vabatahtlikud maksed vähenesid kokkuvõttes 5,0 % (848 000 Inglise naela), kuid olenevalt toetajast esines seejuures siiski märkimisväärseid erinevusi. Vähenemine tuleneb peamiselt komisjoni toetuste rahastamise kärpimisest 20 % võrra.

IFRSi sihtasutuse kogu jaotamata kasum oli 31. detsembri 2023. aasta seisuga 49,5 miljonit Inglise naela.

[8] https://www.ifrs.org/groups/international-accounting-standards-board/stakeholder-engagement-register/.

3. EFRAG

3.1. JUHTIMINE

EFRAG on avaliku ja erasektori rahastatav organisatsioon, mis tegutseb Euroopa avalikes huvides ja mille õiguslik vorm on AISBL (Belgia rahvusvaheline mittetulundusühendus). Alates 2022. aastast on EFRAGil kaks ülesannet.

Finantsaruandluse valdkonnas on EFRAGi ülesanne teenida Euroopa avalikku huvi, töötades välja ja edendades Euroopa seisukohti finantsaruandluse valdkonnas ning tagades, et neid seisukohti võetakse IASB standardite kehtestamise protsessis ja sellega seotud rahvusvahelistes aruteludes nõuetekohaselt arvesse. EFRAG annab komisjonile nõu selle kohta, kas EL peaks uued (või muudetud) IFRSi raamatupidamisstandardid IASi määruse kriteeriumide alusel kinnitama[9]. Lisaks tegeleb EFRAG ka omaalgatuslike raamatupidamisalaste teadusuuringutega.

Kestlikkusaruandluse valdkonnas annab EFRAG komisjonile äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi[10] kohaselt tehnilist nõu usaldusväärses nõuetekohases menetluses välja töötatava Euroopa kestlikkusaruandluse standardi (ESRS) eelnõu kaudu ning toetab ESRSi tulemuslikku rakendamist. Selleks et toetada ESRSi eelnõude koostalitlusvõimet, suhtleb EFRAG nende väljatöötamisel muude rahvusvaheliste standardite kehtestajatega, eelkõige ISSB ja globaalse aruandlusalgatusega.

EFRAGi haldusnõukogu vastutab kõigi tehniliste organite menetluste nõuetekohasuse järelevalve eest. Selles toetab teda nõuetekohase menetluse komisjon (DPC). 2023. aastal oli EFRAGi finantsaruandluse nõukogu (FRB) esimees Wolf Klinz, EFRAGi kestlikkusaruandluse nõukogu (SRB) esimees Patrick de Cambourg ja EFRAGi haldusnõukogu esimees Hans Buysse.

3.2. FINANTSARUANDLUSE SAMMAS

2023. aastal lähtus EFRAGi töö finantsaruandluse valdkonnas endiselt suures osas IASB, rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee ja IFRSi sihtasutuse tööprogrammist.

Enne kui EFRAG esitab lõpliku kinnitamisnõuande uue IFRSi raamatupidamisstandardi või juba olemasolevate, IASB poolt vastu võetud IFRSi raamatupidamisstandardite muutmise kohta, saadab ta IASB-le arvamuskirjad (eelnõuna) ja komisjonile kinnitamisnõuande eelnõu. Selline usaldusväärne nõuetekohane menetlus võimaldab sidusrühmadel avaldada EFRAGi seisukohtade kohta arvamust.

Väljundi osas andis EFRAG 2023. aastal välja neli lõplikku kinnitamisnõuannet IFRS 16 *Rendiarvestus* „Rendikohustis müügi ja tagasirendi korral“ muudatuste kohta, IAS 1 *Finantsaruannete esitamine* „Eritingimustega pikaajalised kohustised“ muudatuste kohta, IAS 12 *Tulumaks* „Rahvusvaheline maksureform – teise samba näidiseeskirjad“ muudatuste kohta, IAS 7 *Rahavoogude aruanne* ja IFRS 7 *Finantsinstrumendid: avalikustatav teave*

[9] Vt 4. joonealune märkus.

[10] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (ELT L 322, 16.12.2022, lk 15).

„Tarnijatega sõlmitud rahastamiskokkulepped“ muudatuste kohta, ning 2024. aasta jaanuaris veel ühe lõpliku kinnitamisnõuande IAS 21 *Valuutakursside muutuste mõjud* „Vahetatavuse puudumine“ muudatuste kohta.

EFRAGi FRB saatis ka viis arvamuskirja ja neli tagasisidearuannet ning avaldas uuringuaruande muutuva tasu arvestamise kohta.

Lisaks jälgis EFRAG hoolega olulisi käimasolevaid IASB projekte, mille tulemusel kehtestab IASB eeldatavasti standardid, mis vajavad 2024. või 2025. aastal ELi kinnitust. Nende projektide hulka kuuluvad *Põhiaruanded*, *Avaliku aruandekohustuseta tütarettevõtjad: avalikustatav teave* ja *Reguleeritud tariifiga tegevused*. EFRAG korraldas 2023. aastal ulatuslikku teavitustegevust ja ümarlauakohtumisi, et teha kindlaks, kas ja kuidas IASB kaalutavad arvestuslikud käsitlused toimiksid Euroopa sidusrühmade jaoks ning milliseid probleeme need kohaldamisel tekitaksid. EFRAG teavitas seejärel IASBd Euroopa sidusrühmade võimalikest probleemidest.

Akadeemilise nõuandekogu ja võrgustiku kaudu tõhustas EFRAG koostööd akadeemiliste ringkondadega.

3.3. KESTLIKKUSARUANDLUSE SAMMAS

20. novembril 2022 esitas EFRAG komisjonile esimesed 12 ESRSi eelnõud. Need hõlmavad kõige erinevamaid keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisküsimusi, sealhulgas kliimamuutusi, bioloogilist mitmekesisust ja inimõigusi. Need annavad investoritele ja muudele sidusrühmadele teavet, mille kaudu mõista kestlikkusriske ja -võimalusi, millele investeeringud on avatud, ning äriühingute mõju inimestele ja keskkonnale. Komisjon võttis ESRSid vastu 31. juulil 2023. Pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolset läbivaatamist avaldati asjaomane delegeeritud õigusakt ja selle lisad 22. detsembril 2023 *Euroopa Liidu Teatajas*.

2023. aastal on EFRAGi prioriteet olnud ESRSidega seotud rakendustöö, eesmärgiga aidata kaasa äriühingute koormuse vähendamisele. EFRAG lõi küsimuste ja vastuste internetiplatvormi, kus äriühingud ja muud sidusrühmad saavad vastuseid ESRSi käsitlevatele tehnilistele küsimustele. 2023. aasta detsembris avaldas EFRAG kolm rakendussuuniste eelnõud, mille sihtrühmaks olid ESRSi kohast kestlikkusaruannet koostavad äriühingud ning mis käsitlesid olulisuse hindamist, väärtusahela aruandlust ja andmepunktide loetelu.

EFRAG tegi edusamme VKEde aruandlusstandardite eelnõude väljatöötamisel. 2024. aasta alguses õnnestus EFRAGil algatada avalik konsultatsioon börsil noteeritud VKEdele kasutamiseks ette nähtud standardi eelnõu üle, nagu on ette nähtud äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivis, ning börsil noteerimata VKEdele vabatahtlikuks kasutamiseks ette nähtud eraldi standardi üle. Kui need proportsionaalsed standardid on lõplikult vormistatud, peaksid need aitama vähendada VKEde aruandluskoormust. Börsil noteeritud VKEde standardid looksid proportsionaalse raamistiku väiksemate emitentide aruandluseks, samal ajal kui börsil noteerimata VKEde standardid aitaksid neil anda teavet pankadele või suurematele kontsernidele, kelle väärtusahelasse nad on kaasatud.

Lisaks jätkas EFRAG ettevalmistavat tööd eelnõudega, mis käsitlevad sektoripõhiseid aruandlusstandardeid, nagu on nõutud äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivis, ja XBRLi

digitaalset taksonoomiat, mis võimaldaks äriühingutel täita nõuet esitatav teave digitaalselt märgistada.

Kogu oma töös pidas EFRAG jätkuvalt oluliseks tagada Euroopa standardite koostalitlusvõime ülemaailmsete standarditega, eelkõige Rahvusvahelise Kestlikkusstandardite Nõukogu (ISSB) ja globaalse aruandlusalgatuse (GRI) standarditega. 2. mail 2024 avaldasid EFRAG ja IFRSi sihtasutus koostalitlusvõime suunised, milles tuuakse näiteid ESRSi ja ISSB vahel saavutatud suure ühtlustatuse ning selle kohta, kuidas äriühing saab kohaldada mõlemat standardite kogumit. Muu hulgas esitati üksikasjalik analüüs kliimaga seotud avalikustatava teabe ühtlustatuse kohta.

3.4. LÄBIPAISTVUS JA ARUANDEKOHUSTUS

3.4.1. LÄBIPAISTVUSEESKIRJAD

EFRAGil on läbipaistev avalik nõuetekohane menetlus. EFRAGi nõuetekohane menetlus võimaldab kõigil Euroopa sidusrühmadel esitada EFRAGile kaalumiseks oma arvamusi. See tagab, et EFRAGi seisukohtade kujundamisel, eelkõige seoses IFRSi raamatupidamisstandardite kinnitamise ja ESRSide väljatöötamisega, võetakse arvesse raamatupidamis- ja majandusmudelite ning arvamuste mitmekesisust Euroopas.

Nõuetekohase protsessi osana avaldab EFRAG arutamiseks seisukohtade eelnõud, korraldab kohapealseid katseid ja muid mõjuanalüüse, organiseerib teavitusüritusi ja teeb uuringuid, avaldab nende tulemused tagasisidearvamustes ning avaldab seejärel oma lõplikud seisukohad. EFRAG aitab kaasa tõenduspõhisele standardite kehtestamisele, korraldades kvantitatiivseid uuringuid, mille tulemusi kasutatakse EFRAGi arvamuskirjade ja kinnitamisnõuannete aruteludes ning mis on järk-järgult muutumas EFRAGi uurimistegevuse üha olulisemaks osaks.

EFRAG FRB ja EFRAG SRB, EFRAG FR TEGi ja EFRAG SR TEGi ning EFRAGi standardite kehtestajate nõuandefoorumi (EFRAG CFSS) koosolekud on avalikud. Koosolekute päevakorrad, abimaterjalid ja kokkuvõtted avaldatakse EFRAGi veebisaidil. Koosolekuid saab jälgida ka internetis ja salvestised jäävad mitmeks kuuks internetis kättesaadavaks. EFRAG peab avalikku läbipaistvusregistrit.

3.4.2. ESINDATUS JA ARUANDEKOHUSTUS

EFRAG püüab saavutada oma finants- ja kestlikkusaruandluse nõukogudes, asjaomastes tehnilistes eksperdirühmades, oma töörühmades ja nõuandekogudes, samuti Euroopa ettevõtete aruandluslabori juhtrühmas ja selle projektide rakkerühmades sobiva geograafilise, professionaalse ja soolise tasakaalu. FRBs ja SRBs ning nende tehnilistes eksperdirühmades on sama kodakondsusega liikmete arvule seatud piir ning kehtestatud on ametialast tausta ja soolist tasakaalu käsitlevad eeskirjad.

EFRAGi liikmesorganisatsioonid nimetavad EFRAGi juhatuse liikmed.

3.4.3. HUVIDE KONFLIKTI VÄLTIMINE

EFRAG on tal avaliku huvi kaitsmiseks olevate volituste toetuseks kehtestanud huvide konflikti vältimise korra, mis on avaldatud EFRAGi veebisaidil[11]. EFRAGi juhatuse liikmed ja EFRAGi töötajad kinnitavad igal aastal oma sõltumatust, allkirjastades deklaratsiooni.

3.4.4 KONTAKTID EUROOPA PARLAMENDI JA LIIKMESRIIKIDEGA

EFRAG suhtleb tihedalt Euroopa Parlamendi liikmetega. Kestlikkusaruandluse valdkonnas on Euroopa Parlament loonud kontaktrühma, mis suhtleb korrapäraselt EFRAGiga.

EFRAG osaleb korrapäraselt Euroopa Komisjoni raamatupidamise regulatiivkomitee ja liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühma koosolekutel, et arutada liikmesriikide ekspertidega lahendamata küsimusi, sealhulgas IFRSi raamatupidamisstandardite kinnitamise asjus.

3.5. RAHASTAMISE MITMEKESISTAMINE JA EELARVE

2023. aastal oli EFRAGi kogueelarve 12,3 miljonit eurot. Kolmandatelt isikutelt saadi umbes 3,3 miljoni euro ulatuses mitterahalist toetust, st EFRAG FRB ja SRB, EFRAG FR TEGi ja SR TEGi välisliikmete panustatud aega (tasustatud on ainult esimees) ning ajutisi lähetusi EFRAGi sekretariaati.

Võttes arvesse ESRSi järgnevaid järelmeetmeid, nagu rakendussuunised äriühingutele ja XBRLi digitaalse taksonoomia väljatöötamine, suurendas komisjon ELi antavat toetust 2023. aastal 4,2 miljonilt eurolt 6,3 miljonile eurole, et katta EFRAGi täiendavad personali- ja halduskulud. Komisjon jagas tegevustoetuse kaheks meetmetoetuseks, millest üks on ette nähtud finantsaruandluseks (2,0 miljonit eurot) ja teine kestlikkusaruandluseks (4,3 miljonit eurot). Kestlikkusaruandluse kaasrahastamise osakaal on suurem. Finantsaruandluse puhul rahastas komisjon maksimaalselt 60 % EFRAGi rahastamiskõlblikest kuludest ja kestlikkusaruandluse puhul kuni 90 % EFRAGi rahastamiskõlblikest kuludest. Muud finantsaruandlusega seotud rahalised toetused tulid Euroopa sidusrühmade organisatsioonidelt (0,7 miljonit eurot) ja mõnelt riiklikult sidusrühmade organisatsioonilt (1,9 miljonit eurot).

Kestlikkusaruandluse valdkonnas saadi Euroopa sidusrühmade organisatsioonidelt 0,5 miljonit eurot, riiklikelt kestlikkusega tegelevatelt organisatsioonidelt 0,9 miljonit eurot ja kodanikuühiskonna organisatsioonidelt 0,2 miljonit eurot vahendeid.

4. PIOB

4.1. JUHTIMINE

PIOB on ülemaailmne sõltumatu järelevalveasutus, mis teeb järelevalvet järgmiste rahvusvaheliste standardite kehtestamise kogude sõnastavate rahvusvaheliste auditeerimis- ja kindlustandvate töövõttude ning eetikastandardite kehtestamise protsessi üle: Rahvusvaheline Auditeerimise ja Kindlustandvate Töövõttude Standardite Nõukogu (IAASB) ning

[11] www.efrag.org.

Rahvusvaheline Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA). PIOBi peamine ülesanne on tagada, et IAASB ja IESBA kohaldaksid kooskõlas avaliku huvi raamistikuga nõuetekohast menetlust standardite ja strateegiate väljatöötamiseks. PIOB on alates 2022. aastast vastutanud IAASB ja IESBA liikmete valimise ja ametisse nimetamise eest.

Järelevalverühm,[12] mille liige on ka komisjon, jälgib, kuidas PIOB täidab avaliku huvi kaitsmise volitusi, eriti standardite kehtestamise protsessi üle tehtava järelevalve osas. Ta nimetab ametisse kümme PIOBi liiget (kuid mitte eesistujat, kelle nimetab ametisse IOSCO).

4.2. TEGEVUS

Kestlikkus oli 2023. aastal olulisel kohal. Muud teemad olid seotud pettuste puhul audiitori vastutuse suurendamisega, tegevuse jätkuvusega seotud parandustega, proportsionaalse auditistandardiga vähem keerukate üksuste jaoks ja käitumuslike muutustega uuel eetikastandardil põhinevas maksuplaneerimises.

PIOB valis mitu uut IESBA ja IAASB liiget, mille tulemusena toimus üle aastate suurim rotatsioon. See oli suur samm edasi, et täita järelevalverühma 2020. aasta soovitusi, mille kohaselt peaks mõlema nõukogu koosseisus olema esindatud mitu sidusrühma.

PIOB valis uue sidusrühmade nõuanderühma liikmed, kes annaksid IESBA-le ja IAASB-le nende strateegiate, töökava prioriteetide ja projektide kohta strateegilist nõu mitme sidusrühma vaatenurgast, ning nõuanderühm ise loodi 6. veebruaril 2024.

31. mail 2024 avaldas PIOB 19. avaliku aruande, millest saab täieliku ülevaate PIOBi 2023. aasta tegevusest[13].

4.3. RAHASTAMISE MITMEKESISTAMINE

2023. aastal olid PIOBi tulud 2 296 552 eurot. PIOB sai rahalist toetust 17 korral. Suurim toetaja oli endiselt Rahvusvaheline Arvestusekspertide Föderatsioon (IFAC), kuid kooskõlas järelevalverühma soovitustega vähendada auditi kutseala sõltuvust auditistandardite kehtestamise süsteemist on IFACi toetus vähenenud 1 392 754 eurolt (63,56 %) 2022. aastal 950 000 eurole (41,37 %) 2023. aastal. Suuruselt teine rahastaja oli endiselt komisjon, kelle panus oli 350 000 eurot (15,24 %), järgnesid USA väärtpaberi- ja börsikomisjon (200 000 USA dollarit), Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon (IOSCO) (150 000 eurot) ning Eetika- ja Auditeerimisstandardite Rahvusvaheline Sihtasutus (130 000 USA dollarit). Hispaania valitsus võimaldas PIOBile ruume hinnanguliselt 192 659 euro väärtuses[14].

Kuigi IFACi panus väheneb veelgi, jätkavad PIOB ja järelevalverühm ulatuslikumat teavitustegevust, et jõuda teiste rahastajateni ja laiendada oma rahastamisbaasi.

5. KOKKUVÕTE

EL on IFRSi sihtasutust, EFRAGi ja PIOBi nüüdseks juba palju aastaid rahaliselt toetanud. ELi pidev (mitte ainult rahaline, vaid ka poliitiline) toetus on olnud hädavajalik. See on võimaldanud neil täita nende avalikku huvi pakkuvaid ülesandeid, mis on omakorda toetanud

[12] Järelevalverühm (iosco.org).
[13] https://ipiob.org/.
[14] Toetuste täieliku loeteluga tutvumiseks vt PIOBi aastaaruanne, lk 78.

raamatupidamis- ja auditistandardite kvaliteeti. 2023. aastal eraldati enamik rahalisi vahendeid EFRAGile, et aidata kaasa ESRSi väljatöötamisele.